

## ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O ČINNOSTI MC ZA ROK 2020:



# METODICKÉ CENTRUM

DOKUMENTACE, KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ  
HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ



NÁRODNÍ  
MUZEUM



MINISTERSTVO  
KULTURY

## **Struktura závěrečné zprávy:**

### **1 | POPIS PROJEKTU**

- 1.1** Idea
- 1.2** Zdůvodnění
- 1.3** Návaznost realizovaného projektu na strategické dokumenty a koncepci činnosti MC
- 1.4** Spolupráce s odbornými subjekty
- 1.5** Popis realizace projektu
- 1.6** Zhodnocení realizace projektu

### **2 | VÝSTUPY ČINNOSTI MC**

- 2.1** Metodická činnost
- 2.2** Konzultační a poradenská činnost
- 2.3** Věda a výzkum, publikační činnost pracovníků MC
- 2.4** Vývoj software a elektronických nástrojů
- 2.5** Organizace akcí
- 2.6** Ediční činnost
- 2.7** Poskytování informací. Knihovny. Archivy. Dokumentační činnost.
- 2.8** Vzdělávací činnost pracovníků MC
- 2.9** Ostatní

### **3 | VYUŽITÍ VÝSTUPŮ ČINNOSTI MC ZE STRANY VEŘEJNOSTI**

### **4 | PREZENTACE VÝSLEDKŮ ČINNOSTI MC**

### **5 | ROZPOČET**

### **6 | SEZNAM PŘÍLOH DOKLÁDAJÍCÍCH REALIZACI VŠECH DEKLAROVANÝCH VÝSTUPŮ**

## ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O ČINNOSTI MC ZA ROK 2020:

METODICKÉ CENTRUM DOKUMENTACE, KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

[www.mcmi.cz](http://www.mcmi.cz), [mcmi@nm.cz](mailto:mcmi@nm.cz)

### 1 | POPIS PROJEKTU

#### 1.1 Idea

Cílem MC je stanovit standardy odborné správy historických hudebních nástrojů a komplexně je na základě metodických pokynů aplikovat na konkrétní sbírky. Výsledkem této činnosti je zajištění odborné správy historických hudebních nástrojů ve sbírkách paměťových institucí v ČR, tj. jejich odborná dokumentace, posouzení stavu a navržení i realizace vhodných konzervátorských či restaurátorských zásahů.

#### 1.2 Zdůvodnění

Hudební nástroje jsou předmětem výzkumu specializované muzikologické disciplíny, organologie. Jejich zkoumání a zhodnocení vyžadují odborné postupy. Totéž platí o zásadách jejich ošetření a také o pravidlech zacházení s nimi. Většina sbírek historických hudebních nástrojů v ČR není spravována odborníky-organology. Vzhledem k tomu, že hudební nástroje se ze své podstaty od ostatních předmětů kulturní historické hodnoty značně liší, je nutné aplikovat při jejich správě vhodné a odborně správné metody. Vzhledem k tomu, že pokrytí této činnosti není možné zajistit personálně, usiluje MC o vytvoření praktických metodik a metodických návodů, které zajistí vhodnou správu hudebních nástrojů i ze strany neoborných pracovníků.

#### 1.3 Návaznost realizovaného projektu na strategické dokumenty a koncepci činnosti MC

Původní koncepce MC byla vytvořena jako součást návrhu projektu podaného Ministerstvu kultury v roce 2015 a naplňována dle stanoveného střednědobého plánu v první fázi projektu v letech 2016–2020. Původní koncepce projektu prokázala některá slabá místa, která bylo nutné přehodnotit a reflektovat. Cíl, prostředky a metody druhé, návazné fáze projektu jsou definovány v aktualizované koncepci MC, která byla vytvořena v roce 2020 na základě vyhodnocení první etapy činnosti MC (srov. *Aktualizace koncepce MC 2021–2025*).

Koncepce MC navazuje dílčím způsobem na další metodická centra v České republice, metodologicky ale vychází především ze standardů mezinárodních projektů příbuzných oborů (zejména CIMCIM, MIMO a další odborné projekty a instituce). V neposlední řadě vychází koncepce projektu ze strategických dokumentů domovské instituce i příslušných složek MK ČR, zejména z Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice. Změnami těchto strategických dokumentů se MC řídí a v souladu s nimi provádí aktualizace své činnosti i samotné koncepce projektu.

#### **1.4** Spolupráce s odbornými subjekty

MC spolupracuje v rámci své činnosti komplexně zejména s muzejními a památkovými institucemi v ČR, individuálně též s dalšími metodickými centry (zejména Metodické centrum konzervace Brno, Centrum pro prezentaci kulturního dědictví), specializovanými odbornými institucemi (Výzkumné centrum hudební akustiky HAMU), českými i zahraničními odborníky (zejména restaurátoři a kurátoři sbírek hudebních nástrojů) a dále též se soukromými vlastníky sbírek hudebních nástrojů a veřejnoprávními subjekty.

#### **1.5** Popis realizace projektu

1.5.1 Primárním úkolem projektu je tvorba odborných metodik a metodických pokynů pro dokumentaci, konzervaci a restaurování hudebních nástrojů, které jsou odbornou podporou zainteresovaným institucím či jednotlivcům v oblasti správného zhodnocení, zdokumentování a ošetření historických hudebních nástrojů a z hlediska zásad správného zacházení s nimi. Metodiky jsou vytvářeny jako obecná pravidla i jako specifické požadavky pro jednotlivé nástrojové skupiny. Obsahově jsou dále děleny do čtyř podskupin: metodiky dokumentace (včetně metodiky digitalizace), metodiky preventivní konzervace, metodiky konzervace a metodiky restaurování. Tvorba metodik je naplňována postupně a vychází

- a) teoreticky: z odborné erudovanosti pracovníků MC, z rešerší v zahraniční odborné literatuře a odborných projektů podobného zaměření;
- b) prakticky: z dat získaných zpracováním konkrétních sbírek a konzultacemi s institucemi a subjekty, které budou klíčovými uživateli metodik.

Dalšími aktivitami MC jsou:

- 1.5.2 odborné zpracování hudebních nástrojů v českých sbírkách;
- 1.5.3 konzultace, poradenství a poskytování nezávislých odborných posouzení v oblasti dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů (zejména vytváření odborných posudků, hodnocení historických hudebních nástrojů, vypracování odborných pokynů ke správě historických hudebních nástrojů, recenzní posuzování odborných textů apod.);
- 1.5.4 konzervátorsko-restaurátorské zásahy na hudebních nástrojích;
- 1.5.5 digitalizace historických hudebních nástrojů;
- 1.5.6 tvorba pomocných nástrojů pro dokumentaci a odborné historické zařazení hudebních nástrojů (databáze nástrojů / databáze výrobců dostupné z webu MC);
- 1.5.7 budování odborné knihovny a shromažďování odborných textů z oboru;
- 1.5.8 vzdělávací servis a propagace (konzultace, semináře, přednášky, konference, web).

## 1.6 Zhodnocení realizace projektu

MC působí od počátku na dvou úrovních: a) kontaktně (spoluprací zejména s muzejními a památkovými institucemi, kterým poskytuje odborné posouzení sbírek hudebních nástrojů jak z pohledu dokumentace, tak také z pohledu zhodnocení stavu nástrojů a navržení následné péče); b) bezkontaktně jako odborný garant a informační portál v dané oblasti (zejména prostřednictvím webových stránek – tvorba metodik, sledování aktualit v oboru, shromažďování odborných textů, vytváření odborných databází, budování odborné knihovny). Vzhledem k výjimečné situaci v roce 2020 zapříčiněné pandemií Covid19 a vzhledem k protiepidemiologickým opatřením zavedeným v jejím důsledku byly aktivity MC v letošním roce směřovány převážně k bezkontaktním aktivitám.

- 1.6.1 Tvorba odborných metodik a metodických návodů probíhala podle plánu postupně v průběhu roku přípravou pilotních metodik dokumentace vybraných skupin hudebních nástrojů (harfy, strunné klávesové nástroje, strunné smyčcové nástroje). Tyto pilotní či předběžné metodiky byly vytvořeny za účelem ověření proveditelnosti a možnosti optimalizace před realizací kvantitativního výstupu (analýza potřeb cílových skupin). Záměrem bylo představit tyto metodiky na konferenci MC (z důvodu vládních opatření přesunuta na příští rok) a distribuovat je vybranému vzorku cílových uživatelů. Na základě zpětné vazby bude připraven rozsáhlý kvantitativní průzkum v českých sbírkách (*Aktualizace koncepce MC 2021–2025*).
- 1.6.2 Odborné zpracování historických hudebních nástrojů v českých sbírkách pokračovalo v roce 2020 návazným plněním profilového úkolu z roku 2017 (vytvořit seznam významných a historicky unikátních kriticky ohrožených hudebních nástrojů dle vybraných lokalit) a sice na základě smlouvy o spolupráci s Národním památkovým ústavem. Vzhledem k výjimečné situaci nebyl úkol splněn v původním plánovaném rozsahu (8 objektů), ale pouze v omezené míře (3 objekty), neboť objekty NPÚ byly část roku uzavřené a služební cesty částečně omezené.
- 1.6.3 Konzultace, poradenství a poskytování nezávislých odborných posouzení v oblasti dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů probíhalo průběžně během roku dle obdržených žádostí. Vzhledem ke stupňující se intenzitě dotazů laické, ale zejména odborné veřejnosti je zřejmé, že činnost MC vstoupila již do širšího povědomí a že MC je vnímáno jako odborný garant dané problematiky.
- 1.6.4 Konzervátorské a restaurátorské zásahy na hudebních nástrojích byly v roce 2020 realizovány s jednou výjimkou (ošetření historického klavíru ze soukromé sbírky rodiny Lobkowicz na zámku Nelahozeves) pouze na sbírkových předmětech Národního muzea, a to jak interními, tak externími silami. Součástí konzervátorsko-restaurátorských zásahů jsou průběžné práce na přípravě příslušných odborných metodik. Vzhledem k tomu, že restaurování hudebních nástrojů je obor v ČR

pedagogicky neukotvený (na rozdíl od restaurování jiných historicko-uměleckých předmětů), vyžaduje tato oblast metodické činnosti časově náročnější přípravu sběrem relevantních zkušeností, odbornými konzultacemi a rešeršemi, neboť zejména etika rozsahu restaurátorských zásahů na hudebních nástrojích (otázka uvedení do hratelného stavu) je téma dosud otevřené a hojně debatované v celosvětovém měřítku. Metodické pokyny a konzultace poskytované MC veřejnosti proto v současné době usilují o prosazení střídmosti restaurátorských zásahů a upřednostnění individuálních posouzení před generalizujícími pokyny.

- 1.6.5 Digitalizace hudebních nástrojů probíhala v druhé polovině roku fotografickou dokumentací části sbírky hudebních nástrojů Českého muzea hudby a přípravou podkladů pro 3D digitalizaci vybraných předmětů (ve spolupráci s Oddělením digitalizace Národního muzea). V průběhu realizace digitalizace pracovalo MC průběžně též na přípravě metodiky digitalizace hudebních nástrojů (viz dále 2.1).
- 1.6.6 Tvorba pomocných nástrojů pro dokumentaci a odborné historické zařazení hudebních nástrojů (databáze nástrojů / databáze výrobců dostupné z webu MC) probíhala v roce 2020 zejména formálními a strukturálními úpravami webových databází (především rozšířené možnosti vyhledávání a filtrování, přidání kódovacích polí pro budoucí přenos dat do světových databází) a průběžným doplňováním databází (310 záznamů). Zároveň byla kodifikována forma databáze výrobců pro potřeby MC, ale i dalších subjektů.<sup>1</sup> Záměrem MC v následujících letech je rozšíření databáze o informace získané na základě vytvořených metodik od cílových uživatelů a vytvoření centralizované databáze využitelné kromě tuzemských uživatelů i zahraničními subjekty, např. zapojením se do mezinárodních odborných databází.<sup>2</sup>
- 1.6.7 Budování odborné knihovny a shromažďování odborných textů z oboru bylo naplňováno průběžně během roku 2020. Zpřístupnění odborných zdrojů veřejnosti je zajištěno dvěma způsoby: a) v podobě online knihovny dostupné z webu MC (<http://www.mcmi.cz/citarna>, <http://www.mcmi.cz/zdroje>) – v letošním roce přidáno 14 + 11 nových položek; b) v podobě příruční knihovny dostupné v badatelně Českého muzea hudby – v letošním roce získáno 20 nových titulů, a sice specializovaná odborná zahraniční literatura v ČR běžně nedostupná (Voichita Bucur: *Handbook of Materials for Wind Musical Instruments*; Voichita Bucur: *Handbook of Materials for String Musical Instruments*; Bart Hopkin: *Musical Instrument Design: Practical Information for Instrument Making*; Horace Petherick: *The Repairing and Restoring of Violins*; C. V. Horie: *Materials for Conservation*; Arthur W. J. G. Ord-Hume: *Restoring Musical Boxes*; Arthur W. J. G. Ord-Hume: *Restoring Pianolas and Other Self Playing Pianos*; William Braid White: *Theory and Practice of Piano*

<sup>1</sup> Srov. [http://www.mcmi.cz/file/e2d0c65f1a227c08179b9c6d2d7c6e2b/331/uvod\\_a\\_metodika.pdf](http://www.mcmi.cz/file/e2d0c65f1a227c08179b9c6d2d7c6e2b/331/uvod_a_metodika.pdf).

<sup>2</sup> Např. [www.mimo-db.eu](http://www.mimo-db.eu); <https://www.esbirky.cz>, <https://www.europeana.eu/cs>.

*Construction*; Barbara Appelbaum: *Conservation Treatment Methodology*; Yvonne Shashoua: *Conservation of Plastics*; *The Science For Conservators Series: Volume 1: An Introduction to Materials*; *Gilded Wood Conservation and History*; Margaret J. Kartomi: *On Concepts and Classifications of Musical Instruments*; Nancy Hurrell: *The Egan Irish Harps: Tradition, patrons and players*; de Laure Barthel – Janet Vernesi: *Au coeur de la harpe au XVIIIe siècle*; *Alla ricerca dei suoni perduti. Arte e musica negli strumenti della collezione di Fernanda Giulini*; *Liszt e il suono di Érard. Alla ricerca dei suoni perduti*; Bernd Kalusche: *Harfenbedeutungen: Ideale, ästhetische und reale Funktionen eines Musikinstrumentes in der abendländischen Kunst*; Robert Adelson et al.: *The History of the Erard Piano and Harp in Letters and Documents, 1785–1959*.

- 1.6.8 Vzdělávací servis a propagace (konzultace, semináře, přednášky, konference, web) byl v roce 2020 připravován několika výstupy, z nichž většina nebyla z důvodu vládních opatření uskutečněna, resp. byla přesunuta na příští rok. K realizovaným výstupům patří publikování zprávy o činnosti MC na stránkách odborného periodika *Musicalia*.<sup>3</sup> K nerealizovaným výstupům patří univerzitní seminář o činnosti MC na Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně (součástí semináře mělo být zapojení studentů do projektu v rámci jejich závěrečných prací, viz *Plán činnosti MC na rok 2021 a Aktualizace koncepce MC 2021–2025*) a vlastní dvoudenní konference MC s exkurzí do restaurátorských dílen,<sup>4</sup> jejíž realizace byla přesunuta na příští rok. Výzva k přihlášce na konferenci se setkala s velkým ohlasem jak ze strany aktivních přednášejících z významných institucí či odborníků z daného oboru (Výzkumné centrum hudební akustiky, Národní památkový ústav, Vlastivědné muzeum v Olomouci, Moravské zemské muzeum v Brně, Metodické centrum konzervace v Brně, Národní technické muzeum), tak ze strany pasivních posluchačů (muzejní pracovníci, univerzitní studenti, Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů Hradec Králové). Akce byla přesunuta na příští rok (první polovina roku) a je plánováno vydání elektronického sborníku z konference.

## 2 | VÝSTUPY ČINNOSTI MC

### 2.1 Metodická činnost

V roce 2020 byly završeny rešerše a konzultace předešlých let přípravou pilotních metodik dokumentace vybraných skupin hudebních nástrojů (harfy, strunné klávesové nástroje, strunné smyčcové nástroje). Tyto pilotní či předběžné metodiky byly vytvořeny za účelem ověření proveditelnosti a možnosti optimalizace před realizací kvantitativního výstupu

---

<sup>3</sup> Žůrková, Tereza. The Methodological Centre for the Documentation, Conservation, and Restoration of Musical Instruments. *Musicalia*. Praha: Národní muzeum, 2020, roč. 12, č. 1-2, s. 140-145. ISSN 1803-7828 (tisk), 2533-5634 (online). Viz Příloha č. 11.

<sup>4</sup> Program viz Příloha č. 13.

v podobě komplexního sběru dat od cílových uživatelů, který je plánován na další etapu činnosti MC. Metodiky jsou připravovány jako dvouúrovňové: ve formě vyplňovacího formuláře a ve formě doprovodného textu komentujícího formulář. Z důvodu nutnosti mezinárodní spolupráce zejména v oblasti restaurování historických hudebních nástrojů jsou k metodikám dokumentace jednotlivých skupin hudebních nástrojů připravovány též odborné tezaury, jejichž účelem je kromě slovníkové překladové funkce též kodifikace českého odborného názvosloví jednotlivých částí hudebních nástrojů.

V souvislosti s digitalizací části sbírky hudebních nástrojů Českého muzea hudby (viz bod 1.6.5) připravuje MC metodiku digitalizace hudebních nástrojů jako důležitou součást jejich dokumentace a svým způsobem i konzervace (konzervace předmětu v digitální podobě, resp. digitální uchování kulturního obsahu a jeho současného stavu, který může mít omezenou životnost). Obsahově se tato metodika zabývá vizuální (nikoli tedy zvukovou či audiovizuální) dvourozměrnou digitalizací hudebních nástrojů za účelem jejich odborné dokumentace. Metodika zohledňuje specifické požadavky a nároky na způsob digitalizace hudebních nástrojů, stanovuje standard (počet záběrů, povinné a doporučené záběry, výstupní data, metadata). Tato metodika je ve fázi rozpracování, neboť digitalizace byla realizovaná v druhé polovině roku 2020 a zahrnovala pouze určité skupiny hudebních nástrojů (digitalizace dalších skupin a tedy i vypracování specifických požadavků pro tyto skupiny bude následovat v roce 2021).

Ve spolupráci s externími odborníky spolupracovalo MC na zpracování výkresové dokumentace historických hudebních nástrojů s přihlédnutím k významu výkresové dokumentace jako specifického prostředku dokumentace a s úsilím o kodifikaci standardu pro výkresovou dokumentaci hudebních nástrojů (výsledek této spolupráce byl připraven ve formě konferenčního příspěvku pro konferenci MC – Jiří Arnet: Metodika tvorby technických výkresů strunných drnkacích nástrojů).

Ke zveřejněným výstupům patří metodika databáze výrobců<sup>5</sup> pro potřeby MC, ale i dalších subjektů, s jejichž zapojením do projektu se v budoucnu počítá (zejména studentské závěrečné práce, výstupy cílových uživatelů metodik atd.).

## **2.2** Konzultační a poradenská činnost

Konzultační činnost probíhala průběžně během roku dle obdržených požadavků. Kromě početných konzultací malého rozsahu (osobních i elektronických) bylo realizováno několik posouzení kvalitativně či kvantitativně náročnějších: posudek na sbírku hudebních nástrojů firmy Denak Kraslice<sup>6</sup> na základě žádosti NPÚ z důvodu zhodnocení adekvátnosti prohlášení sbírky za kulturní památku (270 hudebních nástrojů); posudek na soukromou sbírku strunných hudebních nástrojů L. Nováka a na možnosti jejího výstavního využití (cca 400 hudebních

---

<sup>5</sup> Viz podč. pozn. č. 1.

<sup>6</sup> Příloha č. 6.



nástrojů);<sup>7</sup> recenzní posudek pro odborné periodikum (Fórum pro konzervátory – restaurátory) na studii „Klavír Leoše Janáčka – průzkum prostředí a restaurování“;<sup>8</sup> odborný posudek na nástroj vrácený v restituci včetně definice historické hodnoty a návržení vhodnosti případných zásahů;<sup>9</sup> posudek vhodnosti restaurátorského zásahu u klavíru Bechstein v majetku města Kroměříž.<sup>10</sup>

### **2.3** Věda a výzkum, publikační činnost pracovníků MC

Vědecko-výzkumná činnost se v roce 2020 vztahovala k oblasti dokumentace hudebních nástrojů a pokračovala v plnění úkolů dle vědecko-výzkumného plánu. Výsledky byly prezentovány na mezinárodní vědecké konferenci (T. Žůrková: La musica da caccia nei paesi boemi del Sei e Settecento; mezinárodní konference Musica a Corte. Il corno da caccia tra Piemonte ed Europa (XVI-XIX s.);<sup>11</sup> Itálie, Turín; 20.–21.2.2020). Další texty vznikly jako prezentace MC širší odborné veřejnosti, a to jak ve formě textu publikovaného v odborném periodiku Musicalia,<sup>12</sup> tak ve formě konferenčního příspěvku na mezinárodní konferenci (přesunuto na příští rok).<sup>13</sup>

### **2.4** Vývoj software a elektronických nástrojů

Vývoj software v roce 2020 neprobíhal. Byly však vytvořeny vstupní formuláře, na jejichž základě budou v následující etapě činnosti MC realizovány elektronické nástroje pro komplexní sběr dat od cílových uživatelů metodik, který je plánován na další etapu činnosti MC (viz *Plán činnosti MC na rok 2021 a Aktualizace koncepce MC 2021–2025*).

Dále probíhaly průběžné práce na online databázi výrobců: přidáno 310 záznamů a vytvořena metodika zpracování databáze výrobců pro potřeby MC i další instituce.<sup>14</sup>

### **2.5** Organizace akcí

V roce 2020 připravilo MC odbornou konferenci, která byla vzhledem k zájmu aktivních účastníků (účast aktivní: 19 přednášejících; účast pasivní předpokládaná: cca 50 účastníků) koncipována jako dvoudenní. Všichni členové MC se k této konferenci připojili aktivním příspěvkem (T. Žůrková: Obecné zásady a standardy dokumentace hudebních nástrojů; D. Kotašová: Příspěvek k metodice dokumentace harf na příkladu nástrojů ze sbírky Českého muzea hudby; J. Kříženecký: Digitalizace hudebních nástrojů; T. Slavický: Databáze výrobců

---

<sup>7</sup> Příloha č. 7.

<sup>8</sup> Příloha č. 10.

<sup>9</sup> Příloha č. 8.

<sup>10</sup> Příloha č. 9.

<sup>11</sup> Program konference [https://www.lavenaria.it/sites/default/files/calendar-documents/e\\_2020\\_corno\\_da\\_caccia\\_convegno\\_e\\_concerto.pdf](https://www.lavenaria.it/sites/default/files/calendar-documents/e_2020_corno_da_caccia_convegno_e_concerto.pdf).

<sup>12</sup> Viz podč. pozn. 2.

<sup>13</sup> T. Žůrková: Metodické centrum dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů; Mezinárodní hudebněvědné kolokvium v Brně, 12.–14.10.2020.

<sup>14</sup> Viz podč. pozn. 1.

hudebních nástrojů MCMI; F. Kůs: Restaurování houslí D. Nicolas ainé; A. Bitljan: Restaurování „Perlet'ového klavíru“ ze sbírek Českého muzea hudby).<sup>15</sup>

## **2.6** Ediční činnost

V roce 2020 bylo plánováno vydání sborníku z konference MC (vzhledem k přesunutí konference odloženo). Další ediční činnost v roce 2020 neprobíhala.

## **2.7** Poskytování informací. Knihovny. Archivy. Dokumentační činnost.

MC působilo v roce 2020 jako informační portál v dané odborné oblasti zejména prostřednictvím webových stránek: shromažďování informací o připravovaných akcích (konference, semináře, srov. <http://www.mcmi.cz/aktuality> a <http://www.mcmi.cz/pozvanky>), shromažďování odborných zdrojů informací (odborné texty, databáze, katalogy, výzkumná pracoviště apod., srov. <http://www.mcmi.cz/citarna> a <http://www.mcmi.cz/zdroje>).

Dokumentační činnost konkrétních historických hudebních nástrojů v českých sbírkách pokračovala v roce 2020 návazným plněním profilového úkolu z roku 2017 (seznam významných a historicky unikátních kriticky ohrožených hudebních nástrojů dle vybraných lokalit) a sice na základě smlouvy o spolupráci s Národním památkovým ústavem. Zdokumentovány byly hudební nástroje na třech objektech NPÚ (Křivoklát, Ploskovice, Slatiňany). Pro potřeby NPÚ a správců jednotlivých objektů byly vypracovány zprávy z ohledání sbírky, návrhy na ošetření a případné konzervátorské či restaurátorské zásahy.<sup>16</sup>

## **2.8** Vzdělávací činnost pracovníků MC

Vzdělávací činnost byla v roce 2020 plánována v podobě semináře pro univerzitní studenty Ústavu hudební vědy FF MU v Brně, jejímž výsledkem by bylo zapojení studentů do spolupráce s MC v rámci závěrečných studentských prací a odborných praxí. Vzhledem k zavedení distanční výuky nebyl seminář v roce 2020 realizován.

Dalším praktickým vzdělávacím výstupem MC v roce 2020 bylo vedení doktorské práce na téma dokumentace strunných smyčcových nástrojů (Barbora Kadlíčková, Ústav hudební vědy, FF MUNI). V rámci vedení práce probíhaly konzultace týkající se metodologického uchopení a koncepce doktorské práce, zprostředkování odborné literatury a dalších zdrojů informací.

## **2.9** Ostatní

Kromě uvedených aktivit se MC, resp. specializovaní odborníci MC průběžně věnují konzervování a restaurování hudebních nástrojů<sup>17</sup> a teoreticky též problematice restaurátorské etiky a metodologie. Tyto průběžné práce jsou nezbytnou součástí přípravy metodických

---

<sup>15</sup> Program konference a abstrakty jednotlivých příspěvků viz Příloha 13.

<sup>16</sup> Příloha č. 5.

<sup>17</sup> Viz příloha 14.

pokynů v oblasti konzervace a restaurování hudebních nástrojů, což je téma i na mezinárodní úrovni dosud nestandardizované, značně rozporuplné a hojně diskutované.

### **3 | VYUŽITÍ VÝSTUPŮ ČINNOSTI MC ZE STRANY VEŘEJNOSTI**

V roce 2020 probíhal standardní zájem o konzultace MC ze strany laické veřejnosti (zejména konzultace týkající se historického zařazení hudebních nástrojů, ohodnocení historické hodnoty, žádosti o poskytnutí rady ve věci ošetření hudebních nástrojů apod.). Vzhledem k předchozím letům došlo k nárůstu zájmu o metodickou pomoc ze strany odborných institucí, který je možný vysvětlit jako výsledek propagace činnosti MC a jako přijetí MC v roli odborného garanta dané oblasti. Činnost MC byla využívána jak elektronicky prostřednictvím webových stránek (počet návštěv webových stránek k 21. 12. 2020: 71 556×; počet navštívených stránek 151 220×), tak osobními, e-mailovými či telefonickými konzultacemi.

### **4 | PREZENTACE VÝSLEDKŮ ČINNOSTI MC**

Výsledky činnosti MC byly prezentovány průběžně během roku na webových stránkách projektu.<sup>18</sup> Zároveň MC společně s Centrem pro prezentaci kulturního dědictví zajistilo aktualizaci částí webových stránek Národního muzea s touto tematikou.<sup>19</sup> Dílčími výstupy byly připravené konferenční příspěvky (z valné části nerealizované, ale přesunuté na rok 2021) a prezentace činnosti MC v odborném periodiku.<sup>20</sup>

---

<sup>18</sup> Viz [www.mcmi.cz](http://www.mcmi.cz).

<sup>19</sup> Srov. <https://www.nm.cz/o-nas/odborna-cinnost/metodicka-centra/metodicke-centrum-dokumentace-konzervace-a-restaurovani-hudebnich-nastroju>.

<sup>20</sup> Viz podč. pozn. 2.